

YHTEENVETO VIRANOMAISLAUSUNNOISTA

Suomen Turvallisuusverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa tai osallistumistarvetta suunnittelukokonaisuuteen liittyen.

Hämeenlinnan kaupunginmuseo:

YVA –selostusta varten on alueella teetetty arkeologinen inventointi (maastotyöt 6.4.2020, Mikroliitti Oy), jossa todettiin, ettei hankealueelle sijoitu muinaisjäännöksiä tai arkeologisia kohteita, joihin hankkeella voisi olla vaikutuksia. Myös hankealueen ulkopuoliset kulttuuriperintökohteet (RKY2009, maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt) ja maisema-alueet sijoittuvat etäälle hankealueesta, eikä hankkeella arvioida olevan niihin vaikutuksia.

Kiertotalouspuiston välilliset vaikutukset, kuten pölyäminen ja melu, rajoittuvat hankealueelle ja sen läheisyyteen, eikä niillä arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueen maisemaan, sen kokemiseen, kaupunkikuvaan tai kulttuuriympäristöön.

Näin ollen Hämeenlinnan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa kiertotalouspuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom toteaa, että Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole asiaan liittyen lausuttavaa.

Hämeen liitto:

120 § Lausunto Hämeen ELY-keskukselle Paadenkolu Oy:n Hämeenlinnan Tuuloksen kiertotalouspuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

HL/32/03.10.00/2019

Hämeen ELY-keskus pyytää 7.10.2020 saapuneella kirjeellä lausuntoa Paadenkolu Oy:n Tuulokseen suunnitellun kiertotalouspuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 27.11.2020 mennessä.

Paadenkolu Oy suunnittelee kiertotalouspuiston perustamista Tuulokseen, Hämeenlinnaan, noin kolmen kilometrin etäisyydelle Tuuloksen taajamasta. Noin 35 ha laajuiselle alueelle sijoittuvan kiertotalouspuiston toimintoihin kuuluvat maa- ja kiviainesten ja turpeen otto sekä käsittely ja erilaisten jätejakeiden vastaanotto, käsittely ja loppusijoitus. Kiertotalouspuiston alueelle vastaanotettavia materiaaleja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös alueen rakenteissa. Hankealueelle suunnitellaan myös lumen- ja maankaatopaikkaa sekä puuterminaalitoimintaa. Kiertotalouspuiston alueelle rakennetaan jätteiden käsittelytoimintojen ja -alueiden lisäksi myös tarvittavat vesienkäsittelyyn liittyvät rakenteet ja muu infra, kuten tiet.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: Hankealueelle ei sijoiteta kiertotalouspuistoa tai muita toimintoja ja hankealue säilyy nykyisellään.

02.02.2021

Vaihtoehto VE1: Hankealueelle sijoittuu pilaantumattoman maa- ja kiviainesten otto- ja käsittelytoimintaa. Alueelta otettavan maa- ja kiviaineksen määrä on enimmillään 100 000 m³ vuodessa. Otettavia ja alueelle vastaanotettavia maa- ja kiviaineksiä käsitellään alueella. Alueelle sijoittuvalle maankaatopaikalle loppusijoitetaan pilaantumattomia maa-aineksiä enimmillään 50 000 tonnia vuodessa.

Vaihtoehto VE2: Hankealueelle toteutetaan kiertotalouspuisto, alueelle ei sijoitu tavanomaisen tai vaarallisen jätteen loppusijoitusalueita. Kiertotalouspuiston toimintoihin kuuluvat maa- ja kiviainesten otto- ja käsittelytoiminta sekä vastaanotettavien jätteiden ja kiertotalousmateriaalien käsittely sekä hyötykäyttö. Vastaanotettavia materiaaleja ovat pääasiassa rakennus- ja purkujätteet, pilaantuneet maa-ainekset, tuhkat ja kuonat sekä teollisuusjätteet. Lisäksi alueelle sijoittuu lumenkaatopaikka ja puuterminaali. Alueelta otettavan maa- ja kiviaineksen määrä on enimmillään 150 000 m³ vuodessa. Maa- ja kiviaineksiä käsitellään ja varastoidaan alueella. Alueelle sijoittuvalle maankaatopaikalle loppusijoitetaan pilaantumattomia maa-aineksiä enimmillään 100 000 tonnia vuodessa. Vastaanotettavien jätteiden ja muiden kiertotalousmateriaalien määrä on vuosittain enimmillään 250 000 tonnia. Materiaaleja käsitellään alueella, minkä jälkeen niitä toimitetaan alueen ulkopuolelle kierrätykseen ja hyötykäyttöön. Materiaaleja myös hyödynnetään alueella. Hyödyntämiskelvottomat jakeet toimitetaan alueen ulkopuolelle loppusijoitettavaksi.

Vaihtoehto VE3: Hankealueelle toteutetaan kiertotalouspuisto, jonka toimintoihin kuuluvat maa- ja kiviainesten otto- ja käsittelytoiminta sekä vastaanotettavien jätteiden ja kiertotalousmateriaalien käsittely, hyötykäyttö ja loppusijoitus. Vastaanotettavia materiaaleja ovat pääasiassa rakennus- ja purkujätteet, pilaantuneet maa-ainekset, tuhkat ja kuonat sekä teollisuusjätteet. Lisäksi alueelle sijoittuu lumenkaatopaikka ja puuterminaali. Alueelta otettavan maa- ja kiviaineksen määrä on enimmillään 150 000 m³ vuodessa. Maa- ja kiviaineksiä käsitellään ja varastoidaan alueella. Maankaatopaikalle loppusijoitetaan pilaantumattomia maa-aineksiä enimmillään 100 000 tonnia vuodessa. Vastaanotettavien jätteiden ja muiden kiertotalousmateriaalien määrä on enimmillään 250 000 tonnia vuodessa. Materiaaleja käsitellään alueella, minkä jälkeen niitä toimitetaan alueen ulkopuolelle kierrätykseen ja hyötykäyttöön. Materiaaleja myös hyödynnetään alueella. Hyödyntämiskelvottomat jakeet sijoitetaan alueelle sijoittuville tavanomaisen ja vaarallisen jätteen loppusijoitusalueille.

Tuuloksen kiertotalouspuiston YVA-selostus liitteinen löytyy ympäristöhallinnon verkkosivuilta.

Asian on valmistellut maakuntainsinööri Paula Mustonen, puh. 050 375 3218.

Esitys Maakuntajohtaja: Maakuntahallitus päättää antaa Hämeen ELY-keskukselle seuraavan lausunnon:

Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040 Tuuloksen kiertotalouspuiston alueella on aluevarausmerkintä EOK/EKO 578.

Merkinnän selitys: Yhdistetty kalliokiviainestenottoalue/kiertotalousalue.

Merkinnän kuvaus: Tällä merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu sekä kallionlouhintaan että kiviaineksen ja pilaantumattomien ylijäämämateriaalien käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen. Alueita ei ole tarkoitettu yhdyskuntajätteen eikä vaarallisen jätteen käsittelyyn. Alueen EOK/EKO 578 toteutuksessa tulee ottaa huomioon, että alueen läheisyydessä on vakituista ja vapaa-ajan asutusta sekä puhtaita vesistöjä. Lupakäsittelyssä on tärkeää ottaa huomioon, että kiertotalousalueen toiminnoilla ei saa heikentää alueen hyvää ympäristöä. Alueen liikenteen ei tule

02.02.2021

aiheuttaa kohtuutonta melua ja häiriötä. Ennen toiminnan laajentamista tulee alueelle kulkevan tien olla toiminnan edellyttämässä kunnossa.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että merkittävät ympäristöhäiriöt ja kielteiset ympäristövaikutukset estetään. Alueen ympärille tulee jättää riittävä suoja-alue. Kallionlouhinnan osalta alueen käyttöönottoa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen maisemointiin, sen vaiheistukseen ja alueen ja toiminnan ympäristölle aiheuttamien haittatekijöiden vähentämiseen. Alueen toteutuksen tulee perustua riittävään luontoselvitykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin.

Kaavaa toteutettaessa ei pidä katsoa vain kaavamerkinnän selitystä ja sen määräystä. Kaavaa toteutettaessa tulee tarkastella merkinnän selityksen ja siihen liittyvien kaavamääräysten lisäksi, mitä kyseisessä kaavassa on merkinnällä erityisesti tarkoitettu. Merkinnän tarkoitusta avaa merkinnän kuvaus. Merkinnän kuvaus ei ole oikeusvaikutteinen, kuten kaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, mutta sillä on kaavaselostuksen tapaan merkitystä kaavan oikeusvaikutusten tulkintaohjeena. Kaavaselostuksen ja merkinnän kuvauksen tehtävänä on auttaa ymmärtämään ja tulkitsemaan kaavaratkaisua sekä turvaamaan toteutus kaavan tarkoittamalla tavalla. Merkinnän kuvauksilla ja perusteluilla välitetään kaavan keskeiset ideat ja periaatteet toteutuksesta vastaavien tietoon. Toteuttaminen ilman kaavaselostuksen tarjoamaa täydentävää tietoa voi johtaa toisenlaiseksi kuin se, joka muotoutui tavoitteeksi ja josta päätettiin kaavan laatimisprosessissa.

Hämeen liitto katsoo, että vaihtoehdot VE0 ja VE1 sopivat maakuntakaavan tarkoitukseen alueen EOk/EKO 578 käytöstä. Vaihtoehdot VE2 ja VE3, missä käsitellään laajasti myös vaarallisia jätteitä ja vaihtoehdossa 3 kaikki hyödyntämiskelvoton jae myös loppusijoitetaan alueelle, eivät sovi maakuntakaavan tarkoitukseen alueen käytöstä.

Hankealueelle kuljetaan kantatieltä 53 eli Padasjoentieltä Mustajärventie -nimistä yksityistietä pitkin. Mustajärventie on päällystämätön soratie, jonka nykyinen liikenne koostuu pääasiassa loma-asutus- ja virkistyskäyttöliikenteestä sekä hankealueen viereisen Maanrakennus Alenius Oy:n kiviaineskuljetuksista. Selostuksessa käsitellään perusteellisesti ja prosenttiosuuksin esitettynä vaikutukset ja muutokset valtateiden 10, 12 ja kantatien 53 liikennemääriin. Sen sijaan liikennemäärien muutokset ja niiden vaikutukset Mustajärventiehen käsitellään kovin kevyesti. Mikäli YVA-selostuksessa esitetyt arviot kiertotalouspuiston aiheuttamista raskaan liikenteen kuljetusten määrästä osuvat oikeaan, tulee raskaan liikenteen määrä Mustajärventiellä vaihtoehdossa VE1 lisääntymään noin 20 %, vaihtoehdossa VE2 noin 110 % ja vaihtoehdossa VE3 noin 90 %. Tämä on todella merkittävä muutos Mustajärventien liikennemääriin ja siten myös liikenneturvallisuuteen ja raskaan liikenteen aiheuttamaan kuormitukseen tien rakenteisiin. Mustajärventietä ei ole suunniteltu raskaan liikenteen käyttöön.

Hämeen liitto katsoo, että Mustajärventiehen kohdistuvan raskaan liikenteen merkittävän lisäyksen vuoksi vaikutuksia mm. liikennemeluun, tien kestävytyteen ja liikenneturvallisuuteen olisi pitänyt arvioida huomattavasti perusteellisemmin kuin mitä nyt on tehty.

02.02.2021

Käsittely Aluesuunnittelupäällikkö Heidi Koponen kävi pääosiltaan läpi Hämeen ELY-keskukselle annettavaa lausuntoa.

Käydyn keskustelun perusteella maakuntahallitus oli huolissaan Mustajärventiehen kohdistuvasta rasituksesta ja piti tärkeänä, että siihen kiinnitetään lausunnossa huomiota.

Päätös Maakuntahallitus päätti antaa Hämeen ELY-keskukselle seuraavan lausunnon:

Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040 Tuuloksen kiertotalouspuiston alueella on aluevarausmerkintä EOk/EKO 578.

Merkinnän selitys: Yhdistetty kalliokiviainestenottoalue/kiertotalousalue.

Merkinnän kuvaus: Tällä merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu sekä kallionlouhintaan että kiviaineksen ja pilaantumattomien ylijäämämateriaalien käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen. Alueita ei ole tarkoitettu yhdyskuntajätteen eikä vaarallisen jätteen käsittelyyn. Alueen EOk/EKO 578 toteutuksessa tulee ottaa huomioon, että alueen läheisyydessä on vakituista ja vapaa-ajan asutusta sekä puhtaita vesistöjä. Lupakäsittelyssä on tärkeää ottaa huomioon, että kiertotalousalueen toiminnoilla ei saa heikentää alueen hyvää ympäristöä. Alueen liikenteen ei tule aiheuttaa kohtuutonta melua ja häiriötä. Ennen toiminnan laajentamista tulee alueelle kulkevan tien olla toiminnan edellyttämässä kunnossa.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että merkittävät ympäristöhäiriöt ja kielteiset ympäristövaikutukset estetään. Alueen ympärille tulee jättää riittävä suoja-alue. Kallionlouhinnan osalta alueen käyttöönottoa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen maisemointiin, sen vaiheistukseen ja alueen ja toiminnan ympäristölle aiheuttamien haittatekijöiden vähentämiseen. Alueen toteutuksen tulee perustua riittävään luontoselvitykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin.

Kaavaa toteutettaessa ei pidä katsoa vain kaavamerkinnän selitystä ja sen määräystä. Kaavaa toteutettaessa tulee tarkastella merkinnän selityksen ja siihen liittyvien kaavamääräysten lisäksi, mitä kyseisessä kaavassa on merkinnällä erityisesti tarkoitettu. Merkinnän tarkoitusta avaa merkinnän kuvaus. Merkinnän kuvaus ei ole oikeusvaikutteinen, kuten kaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, mutta sillä on kaavaselostuksen tapaan merkitystä kaavan oikeusvaikutusten tulkintaohjeena. Kaavaselostuksen ja merkinnän kuvauksen tehtävänä on auttaa ymmärtämään ja tulkitsemaan kaavaratkaisua sekä turvaamaan toteutus kaavan tarkoittamalla tavalla. Merkinnän kuvauksilla ja perusteluilla välitetään kaavan keskeiset ideat ja periaatteet toteutuksesta vastaavien tietoon. Toteuttaminen ilman kaavaselostuksen tarjoamaa täydentävää tietoa voi johtaa toisenlaiseksi kuin se, joka muotoutui tavoitteeksi ja josta päätettiin kaavan laatimisprosessissa.

Hämeen liitto katsoo, että vaihtoehdot VE0 ja VE1 sopivat maakuntakaavan tarkoitukseen alueen EOk/EKO 578 käytöstä. Vaihtoehdot VE2 ja VE3, missä käsitellään laajasti myös vaarallisia jätteitä ja vaihtoehdossa 3 kaikki hyödyntämiskelvoton jae myös loppusijoitetaan alueelle, eivät sovi maakuntakaavan tarkoitukseen alueen käytöstä.

02.02.2021

Hankealueelle kuljetaan kantatieltä 53 eli Padasjoentieltä Mustajärventie -nimistä yksityistietä pitkin. Mustajärventie on päällystämätön soratie, jonka nykyinen liikenne koostuu pääasiassa loma-asutus- ja virkistyskäyttöliikenteestä sekä hankealueen viereisen Maanrakennus Alenius Oy:n kiviaineskuljetuksista. Selostuksessa käsitellään perusteellisesti ja prosenttiosuuksin esitettynä vaikutukset ja muutokset valtateiden 10, 12 ja kantatien 53 liikennemääriin. Sen sijaan liikennemäärien muutokset ja niiden vaikutukset Mustajärventiehen käsitellään kovin kevyesti. Mikäli YVA-selostuksessa esitetyt arviot kiertotalouspuiston aiheuttamista raskaan liikenteen kuljetusten määrästä osuvat oikeaan, tulee raskaan liikenteen määrä Mustajärventiellä vaihtoehdossa VE1 lisääntymään noin 20 %, vaihtoehdossa VE2 noin 110 % ja vaihtoehdossa VE3 noin 90 %. Tämä on todella merkittävä muutos Mustajärventien liikennemääriin ja siten myös liikenneturvallisuuteen ja raskaan liikenteen aiheuttamaan kuormitukseen tien rakenteisiin. Mustajärventietä ei ole suunniteltu raskaan liikenteen käyttöön.

Hämeen liitto katsoo, että Mustajärventiehen kohdistuvan raskaan liikenteen merkittävän lisäyksen vuoksi vaikutuksia mm. liikennemeluun, tien kestävytyteen ja liikenneturvallisuuteen olisi pitänyt arvioida huomattavasti perusteellisemmin kuin mitä nyt on tehty. Hämeen liitto katsoo, että hankkeen toteuttaminen edellyttää Mustajärventien olennaista parantamista.

Aluesuunnittelupäällikkö Heidi Koponen, liikenneasiantuntija Juuso Helander, maakuntainsinööri Paula Mustonen ja johtava asiantuntija Heikki Pusa poistuivat kokouksesta, kun tämä pykälä oli loppuun käsitelty kello 10.37.

Puolustusvoimat 2. Logistiikkarykmentti Esikunta:

1. Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö, 2.10.2020
2. 2. Logistiikkarykmentin lausunto YVA-ohjelmaan, BP2404, 8.2.2019

TUULOKSEN KIERTOTALOUSPUISTOHANKKEEN YVA-SELOSTUS

Hämeen ELY-keskus on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Tuuloksen kiertotalouspuistohankkeen YVA-selostuksesta.

Puolustusvoimat on aikaisemmin lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta (2.viite).

Puolustusvoimien lausunto

Puolustusvoimilla ei ole lisättävää 2.viitteen lausunnossa esitettyihin huomioihin.

Yhteyshenkilöt

Alueellisina yhteyshenkilöinä maankäyttö- ja kaavoitusasioissa toimivat kiinteistöpäällikkö DI Maiju Kiviluoma puh. 0299 572 263, maiju.kiviluoma@mil.fi ja kiinteistöteknikko RKM Kai Hyytiäinen puh. 0299 572 264, kai.hyytiainen@mil.fi.

02.02.2021

Uudenmaan ELY-keskus, Liikenne ja infrastuktuuri -vastuualue:

Arviointiselostuksessa hanketta on arvioitu kolmen eri vaihtoehdon kautta. VE1, VE2 ja VE3. Selostuksessa liikenteelliset näkökohdat eri vaihtoehdoissa on arvioitu kattavasti ja selkeästi. Selostuksessa todetaan, että jokainen vaihtoehto tulee lisäämään liikennettä alueilla. Suurin lisäys raskaan liikenteen määrissä on arvioitu tapahtuvan VE2: n kohdalla. iikennöinti kiertotalouspuiston alueelle tapahtuu Mustajärventien (yksityistie) kautta, johon on liittymä Padasjoentieltä (KT53). Liikenteellistä lisäystä on arvioitu myös tapahtuvan Tampereen valtatiellä (VT12), Lahden valtatiellä (VT12) sekä Tuuloksentiellä (VT10).

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue edellyttää, että mikään vaihtoehto ei saa heikentää lähiympäristön liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta, eikä lähiasukkaiden koetun turvallisuuden tunnetta.

Lisäksi kaikkien vaihtoehtojen välillä tulee arvioida, kuinka tieverkon kunto, kantavuus ja kunnossapito vastaavat lisääntyvän raskaan liikenteen tarpeita. Tarkastelussa tulee huomioida myös uudet ajoneuvokoot. Erityisesti liittymä Padasjoentieltä Mustajärventielle tulee olla turvallinen. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue on aikaisemmassa lausunnossaan (22.1.2019 HAMELY/84/2019) edellyttänyt, että nykyiselle liittymälle haetaan käyttötarkoituksen muutosta elinkeinotoiminnan harjoittamiseen tarkoitetuksi liittymäksi. Jos liittymän muutoshakemusta ei ole vielä tehty, tulee muutos toimittaa ELY-keskukseen. Hakuohjeet ja -lomakkeet löytyvät ELY-keskuksen verkkosivuilta osoitteesta www.ely-keskus.fi/web/ely/liittymat

Hämeenlinnan kaupunki, kaavoitusviranomainen:

Voimassa olevassa Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040:ssa alueella on aluevarausmerkintä EOk/EKO Yhdistetty kalliokiviainestenoitoalue/kiertotalousalue: ”Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu sekä kallionlouhintaan että kiviaineksen ja pilaantumattomien ylijäämämateriaalien käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen. Alueita ei ole tarkoitettu yhdyskuntajätteen eikä vaarallisen jätteen käsittelyyn. Alueen EOk/EKO 578 toteutuksessa tulee ottaa huomioon, että alueen läheisyydessä on vakituista ja vapaa-ajan asutusta sekä puhtaita vesistöjä. Lupakäsittelyssä on tärkeää ottaa huomioon, että kiertotalousalueen toiminnoilla ei saa heikentää alueen hyvää ympäristöä. Alueen liikenteen ei tule aiheuttaa kohtuutonta melua ja häiriötä. Ennen toiminnan laajentamista tulee alueelle kulkevan tien olla toiminnan edellyttämässä kunnossa. Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että merkittävät ympäristöhäiriöt ja kielteiset ympäristövaikutukset estetään. Alueen ympärille tulee jättää riittävä suoja-alue. Kallionlouhinnan osalta alueen käyttöönottoa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen maisemointiin, sen vaiheistukseen ja alueen ja toiminnan ympäristölle aiheuttamien haittatekijöiden vähentämiseen. Alueen toteutuksen tulee perustua riittävään luontoselvitykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin.”

Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

Alue ei ole rakennusjärjestyksessä määritellyllä suunnittelutarvealueella, mutta kiertotalouspuiston sijoittaminen alueelle edellyttää suunnittelutarveharkintaa ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi. Lähistölle ei ole haettu viime vuosina rakentamisen lupia, eikä lähialueelle kohdistu merkittävää rakentamispainetta.

Maakuntakaavan merkinnän kuvausta ja suunnittelumääräystä on tarkennettu YVA-ohjelmavaiheen jälkeen. YVA-selostuksen hankevaihtoehdot VE2 ja VE3 sisältävät tavanomaisen ja vaarallisen jätteen käsittelyä ja VE3 myös jätteiden loppusijoitusta ja siten ovat voimassa olevan

maakuntakaavamerkinnän kuvauksen vastaisia. Hankevaihtoehtojen maakuntakaavan vastaisuus saattaa muodostaa esteen vaarallisen jätteen käsittelylle ja loppusijoittamiselle alueella.

Maankäytön ja kaavoituksen näkökulmasta hankevaihtoehtojen vaikutuksia on arvioitu laajasti ja arviointiselostus antaa lähtötietoja myös tulevalle suunnittelutarveharkinnalle. On kuitenkin huomioitava, että suunnittelutarveratkaisu saattaa edellyttää tarkentavien suunnitelmien ja selvitysten laatimista mm. Mustajärventien parantamiseen ja asuinkiinteistöjen meluntorjuntaan liittyen.

Väylävirasto:

Paadenkolu Oy suunnittelee kiertotalouspuiston perustamista Tuulokseen, Hämeenlinnaan, noin 3 km etäisyydellä Tuuloksen taajamasta. Lähin valtion rautatie sijaitsee yli 25 km päässä hankealueesta.

Noin 35 ha laajuiselle alueelle sijoittuvan kiertotalouspuiston toimintoihin kuuluvat maaja kivainesten ja turpeen otto sekä käsittely ja erilaisten jätejakeiden vastaanotto, käsittely ja loppusijoitus. Kiertotalouspuiston alueelle vastaanotettavia materiaaleja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös alueen rakenteissa. Hankealueelle suunnitellaan myös lumen- ja maankaatopaikkaa sekä puuterminaalitoimintaa. Kiertotalouspuiston alueelle rakennetaan jätteiden käsittelytoimintojen ja -alueiden lisäksi myös tarvittavat vesienkäsittelyyn liittyvät rakenteet ja muu infra, kuten tiet.

Kiertotalouspuiston alueelle kuljetaan Mustajärventien kautta, joka kääntyy kantatieltä 53. Mustajärventie on päällystämätön hiekkatie. Toiminnan aikana hankevaihtoehdosta riippuen yhdensuuntaisia kuljetuksia on keskimäärin noin 30–40 ajoneuvoa vuorokaudessa. Työmatkaliikenteen määrä kiertotalouspuiston alueelle on noin 20 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kiertotalouspuiston läheisyydessä ei sijaitse liikenteelle herkkiä alueita, kevyenliikenteenväyliä tai alikulkutunneleita. Liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten merkittävyys on arvioitu hankkeen koko elinkaaren ajalta vaihtoehdoissa VE1–VE3 Mustajärventielle kohtalaiseksi ja muille tieosuuksille pieneksi.

Väylävirastolla ei ole huomautettavaa YVA-selostuksessa esitettyyn liikennevaikutusten arviointiin. Väylävirasto muistuttaa, että jos tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue, joka vastaa liikenneasioista myös Kanta- ja Päijät-Hämeessä.

Etelä-Suomen AVI, Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö:

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Pöly; Arviointiselostuksen mukaan merkittävimmät pölypäästöt aiheutuvat vaihtoehdoissa VE1-VE3 alueen rakentamisvaiheessa. Tehtyjen pölyn leviämismallinnusten perusteella hengitettävän pölyn (PM10) ja pienhiukkasten (PM2,5) pitoisuuksille asetut ohjearvo- ja raja-arvopitoisuudet eivät ylitä asutusalueilla eikä lähimmän lomarakennuksen pihapiirissä rakentamisen aikana, mikäli murskain sijaitsee hankealueen eteläosassa. Toimintavaiheessa ohje- ja raja-arvot eivät ylitä.

02.02.2021

Hankealueen länsipuolella harjoitetaan kalliokiviaineksen otto- ja murskaustoimintaa. Tehtyjen pölymallinnusten yhteisvaikutuksien perusteella hengitettävän pölyn (PM10) ja pienhiukkasten (PM2,5) pitoisuuksille asetut ohje- ja raja-arvopitoisuudet eivät ylitä asutusalueilla eikä vapaa-ajan kiinteistöillä.

Toiminnan aikaista pölyämistä estetään pölyntorjuntatoimenpiteillä, kuten käsittelyalueiden kastelulla, varastoitavien materiaalien peittämisellä ja käsittelemällä pölyävät materiaalit tarvittaessa halleissa. Toiminnan aikana alueen pölyämistä seurataan aistinvaraisesti sekä kertaluontoisilla mittauksilla.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena pölyntorjunnan ennakkosuunnittelua hankkeen pölyävien toimintojen käynnistyessä. Pölyntorjunnan riittävyttä on tarpeellista aistinvaraisesti seurata säännöllisesti lähialueen ympäristössä ja erityisesti kuivien sääolosuhteiden vallitessa. Mikäli pölyhaittoja ilmenee lähialueen asuin- tai lomakiinteistöjen läheisyydessä ovat pölymittaukset tarpeellisia.

Haju; Arviointiselostuksen mukaan hajupäästöjä voi muodostua asfaltti- ja stabilointiasemien toiminnoista sekä tavanomaisen ja vaarallisen jätteen loppusijoitusalueilta. Merkittävimmät hajupäästöt muodostuvat vaihtoehdossa VE3, kun alueelle sijoittuu tavanomaisen ja vaarallisen jätteen loppusijoitusalueet. Tehtyjen hajumallinnusten perusteella vaihtoehdon VE3 toimintojen hajupäästöt voivat suurimmillaan olla ajoittain havaittavissa lähimmällä lomakiinteistöillä. Muilla asuin- ja lomakiinteistöillä hajuvaikutukset ovat korkeintaan hyvin satunnaisia ja lyhytaikaisia. Hajuvaikutuksia on tarkoitus seurata aistinvaraisesti.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena hajuvaikutusten säännöllistä aistinvaraista seurantaa.

Melu ja värinä; Tehtyjen melumallinnustuloksien tarkastelussa on huomioitu vain hankealuetta lähimmät vapaa-ajan kiinteistöt, sillä kiertotalouspuiston välittömässä läheisyydessä ei sijaitse vakituisia asuinkiinteistöjä, eikä niille siten arvioida aiheutuvan meluvaikutuksia.

Meluvaikutukset lähimmille vapaa-ajankiinteistöille ovat suurimmillaan rakentamisen aikana. Päiväaikainen keskiäänitaso ohjearvo ylittyy lähimmillä vapaa-ajan kiinteistöillä (46...52 dB) ja yöaikainen keskiäänitaso hankealueen eteläpuoleisella vapaa-ajan kiinteistöillä (40...43 dB), jos hankealueella ei ole tehty meluntorjuntatoimenpiteitä. Meluntorjuntatoimenpiteinä hankealueen rakentamisen aikana käytetään meluvalleja ja varastokasoja, jolloin päivä- ja yöaikaiset keskiäänitasot (päivä 40...44 dB, yö 30...36 dB) lähimmillä vapaa-ajan kiinteistöillä jäävät alle melun ohjearvojen. Kiertotalouspuiston toiminnan aikana päivä- ja yöaikaiset melun keskiäänitasot eivät ylitä melulle annettuja ohjearvoja lähimmillä vapaa-ajankiinteistöillä. Toiminnan aikana meluselvityksiä tehdään tarvittaessa esim. kertaluonteisesti.

Hankealueen länsipuolella harjoitetaan kalliokiviaineksen otto- ja murskaustoimintaa. Tehtyjen melumallinnusten yhteisvaikutuksien perusteella kiertotalouspuiston eteläosan rakentamisen aikana meluvaikutukset ylittävät päiväaikaisen melutason ohjearvon hankealueen eteläpuoleisella vapaa-ajan kiinteistöillä (46 dB) ellei kiertotalouspuiston hankealueen länsipuolella työskennellä varastokasan suojissa.

Louhintaan liittyvät värinävaikutukset arvioidaan hyvin vähäisiksi, koska räjäytykset ovat kestoaltaan lyhyitä eivätkä ne ole jatkuvia. Toiminnan aikaiset värinävaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Värinän tarkkailua ei nähdä tarpeellisena, koska lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat kohtalaisen etäällä alueesta.

02.02.2021

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää välttämättömänä, että rakentamisvaiheessa tarpeellisten melun torjuntatoimenpiteiden riittävyys varmistetaan mittauksin lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Pohjavesi/talousvesi; Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella ja lähimpään pohjavesialueeseen on etäisyyttä noin 2,5 kilometriä. Keväällä 2020 kiertotalouspuiston alueelle asennettiin neljä pohjaveden havaintoputkea. Vesipinta pohjavesiputkissa vaihteli 0,3-0,4 m syvyydellä maanpinnasta. Pohjavesien virtaussuunnan arvioidaan noudattelevan alueella pintavesien virtaussuuntia.

Tehdyn kaivokartoituksen tarkoituksena oli selvittää lähialueilla sijaitsevien kaivojen määrää, rakennetta sekä niiden käyttötarkoitusta. Keväällä 2020 vallitsevien poikkeusolosuhteiden vuoksi kartoitus suoritettiin kyselyllä postitse. Kaivokartoitukseen vastasi kahdeksan lähialueen kiinteistönomistajaa. Lähialueilla olemassa olevat kaivot ovat pääasiassa rengaskaivoja, joiden vettä käytetään loma-asutuksilla talousvetenä varsinkin kesäisin.

Kiertotalouspuiston rakentamisella tai toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia luokitelluille pohjavesialueille eikä talousvesikäytössä olevien kaivojen veden määrään tai laatuun. Pohjaveden laatua rakentamisen ja toiminnan aikana tarkkaillaan asennetuista pohjaveden havaintoputkista. Näytteitä otetaan vähintään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Pohjavesiin kohdistuvat vaikutukset rajautuvat arvion mukaan hankealueelle ja sen välittömään läheisyyteen, eikä talousvesikaivojen tarkkailua tämän vuoksi nähdä tarpeellisena.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö toteaa, että arviointiselostuksessa ei ollut tarkempaa tietoa siitä, missä lähialueen kaivot sijaitsevat ja mitkä kiinteistönomistajat vastasivat kyselyyn. Ympäristölupavaiheessa on tarpeellista esittää nämä tiedot sekä tarvittaessa täydentää kaivokartoituksen tietoja, koska oman kaivoveden käyttäjiä on alueella todennäköisesti enemmän kuin kyselyyn vastanneita. Täydennettyjen tietojen jälkeen on syytä arvioida uudelleen, onko tarvetta talousvesikaivojen laadun selvittämiseen ennen toiminnan alkamista ja seurantarvetta toiminnan aikana.

Hämeenlinnan kaupunki

Ympäristönsuojeluviranomainen:

Yleistä; Paadenkolu Oy on toimittanut vuonna 2018 ympäristölupahakemuksen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristölupahakemusta ei ole käsitelty, koska kiertotalouspuistohanke vaati ympäristövaikutusten arviointimenettelyn. Ympäristölupahakemuksen sisältö ei vastaa esitettyjä vaihtoehtoja.

Vaihtoehdot VE2-VE3 kuuluvat selkeästi aluehallintoviranomaisen luvitettaviksi. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee maankaatopaikkaa koskevan ympäristöluvan, mikäli kyseessä on alle 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettu maankaatopaikka. VE1:ssä on esitetty maankaatopaikan mitoittukseksi enintään 50 000 tonnia.

Aluehallintoviraston luvitettavaksi kuuluu turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus. Arvioitavaksi tulee, onko kiertotalouspuiston toimintaan kuuluva turpeen otto em. turvetuotantoa ja onko sitä eri vaihtoehdoissa.

Arviointiohjelmassa olevat vaihtoehdot VE1 ja VE2 toiminnat poikkesivat erittäin paljon toisistaan. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen esitti lausunnossaan arviointiohjelmasta, että uudeksi vaihtoehdoksi esitetään toimintaa ilman tavanomaisen jätteen ja vaarallisen jätteen loppusijoitusta.

02.02.2021

Tällainen vaihtoehto kuvaisi myös enemmän kiertotaloustoimintaa. Arviointiselostuksessa uusi vaihtoehto on lisätty (selostuksessa VE2).

Pilaantuneiden maiden vastaanotto ja käsittely on esitetty arviointiohjelmaa selkeämmin heti hankkeen johdannossa.

Maankäyttö ja kaavoitus; Hämeenlinnan kaupungin kaavoitusviranomaisen on antanut oman lausuntonsa maankäytöstä ja kaavoituksesta.

Luonto; Paadenkolu Oy:n YVA-ohjelmasta ilmenee, että toiminnan ulkopuolelle on tarkoitus jättää ruoho- ja heinäkorpi (ks. Paadenkolu Oy:n luontoselvitys 2018 kuvio 14). Korpi on suhteellisen luonnontilaisen kaltainen ja on luokiteltavissa metsälain (1093/1996) 3 luvun 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, joiden hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla.

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen on esittänyt lausunnossaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, että ruoho- ja heinäkorpi tulee laajentaa ja rajata pohjoisemmaksi sisältämään edustavan ruoho- ja heinäkorpi kuvion (ks. Paadenkolu Oy:n luontoselvitys 2018 kuvio 12). Kyseisen alueen rajausta tulee tarkastella maastossa asiantuntijan tai viranomaisen ohjauksessa. Esitetty uusi rajausta oli esitetty arviointiohjelmaa koskevan lausunnon liitteessä 1.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ruoho- ja heinäkorpeen on viitattu kohdassa 12 sivulla 141. Ruoho- ja heinäkorven laajentamista ja rajausta ei käsitellä kyseisessä kohdassa selkeästi. Rajauksesta ja laajennuksesta ei ole esitetty mitään. Ruoho- ja heinäkorven olemassaolo on kuitenkin todettu ja ilmoitettu, että luontotyytit ovat hyvin voimakkaasti muuttuneita voimakkaiden ojitusten seurauksena.

Ruoho- ja heinäkorpea koskevaa rajausta tulee tarkastella selkeämmin.

Päästöt pintavesiin; Vesienhallinnasta tulee tehdä tarkempi suunnitelma mahdollisen ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Laskeutusaltaat tulee sijoittaa siten, että luontoarvot säilyvät mahdollisimman hyvin.

Jätteiden käsittelyn ympäristövaikutukset; Alueelle otetaan vastaan vaihtoehdon VE2 ja VE3 mukaan

- pilaantuneita maita
- rakennus- ja purkujätettä (esim. tiiliä, betonia, asfalttia, villoja, laattoja ja keramiikkaa, puuta, lasia, muovia, maa- ja kiviaineksia, eristysaineita ja muita rakennusaineita)
- teollisuusjätteitä (esim. sakat, suodatinkakut, prosessien sivutuotteet, jätevesien käsittelyssä muodostuvat jätteet, rejektit ja tuote-erät, joita ei voi toimittaa asiakkaille)
- ylijäämäkalkkeja
- polttoprosessien tuhkia, kuonia ja arina- ja leijupetihiekkoja.

Alueelle vastaanotetaan hyvin erilaista jätemateriaalia ja niiden vaikutusten arviointiin tarvitaan tarkempaa tietoa. Selostuksessa on esitetty jätteenkäsittelyn menetelmiä ja mm. tie- ja kenttäalueiden sekä loppusijoituspaikkojen rakenteita, joiden tarkoituksena on estää haitallisia ympäristövaikutuksia. Viimeistään ympäristölupahakemukseen liitettävässä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa jätelajikohtainen tarkastelu tulee ottaa huomioon konkreettisemmin.

02.02.2021

Ilmapäästöt; Arviointiselostuksessa pöly- ja hajupäästöjä on mallinnettu. Kiertotalouspuiston toiminnan aikana hajupäästöjä voi muodostua asfaltti- ja stabilointiasemien toiminnoista sekä tavanomaisen ja vaarallisen jätteen loppusijoituspaikoista. Hajupäästöjä voi ajoittain olla havaittavissa suurimmillaan lähimmällä lomakiinteistöllä.

Haju- ja pölypäästöjen ehkäisemiseen ja seurantaan tulee varautua ennakolta sekä toiminnan aikana.

Terveydensuojeluviranomainen:

Terveyshaittojen arviointi on vain yksi osa ympäristön pilaantumisen arviointia.

Terveydensuojeluviranomaisen tulee kuitenkin edistää ja valvoa terveydensuojelua niin, että kunnan asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Tältä pohjalta YVA-selostuksesta voisi nostaa esiin kaksi näkökohtaa. Ensinnäkin niissä toteutusvaihtoehdoissa, joissa alueelle tullaan loppusijoittamaan vaarallista tai muuta jätettä, pitäisi huomioida paitsi toiminnan aikaiset terveysvaikutukset (kuten esimerkiksi melu, pöly, haju) myös toiminnan loppumisen jälkeinen vaikutusten arviointi ja jälkiseurantatoimenpiteet. Jälkiseuranta täytyisi ulottaa riittävän pitkän ajan päähän. Toiseksi jyrksijöiden tai muiden haittaeläinten mahdollinen esiintyminen alueella riippuu suuresti siitä, millaista jätettä alueelle sijoitetaan, eli kuinka paljon haittaeläimille tai -linnuille alueella on ravintoa tarjolla. Toiminnan aikainen haittaeläinseuranta ja -torjunta olisi järjestettävä, sekä jatkettava sitä myös toiminnan loppumisen jälkeen tarvittava aika.

Pohjois-Savon ELY-keskus, Kalatalouspalvelut/Järvi-Suomi:

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousyksikkö alueellisena kalatalousviranomaisena toteaa, että hankkeella on mahdollisesti merkittäviä vaikutuksia alueen kalakantoihin, mikäli alueelta johdetaan vesiä alapuoliseen vesistöön (VE1). Tällöin alueen kalaston nykytilanne on selvitettävä.

Vaihtoehdoissa VE2 ja VE3 alueella muodostuvat likaantuneet, jätteiden kanssa kosketuksiin pääsevät jätevedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Tällöin (VE2 ja VE3) hankkeella ei näyttäisi olevan merkittävää vaikutusta alueen kalastolle.